

Onderzoeksmethodologie van praktijkgericht en toegepast onderzoek

Jac Christis, 14 februari 2013

Onderzoeksopzet

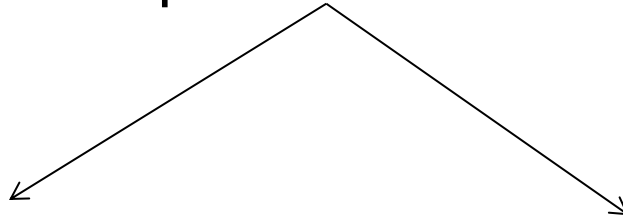
1. Formuleer je onderzoeksvraag
2. Bepaal welke gegevens je nodig hebt
3. Bepaal hoe je die gegevens verzamelt
4. Verzamel en analyseer de gegevens
5. Beantwoord je onderzoeksvraag

Let op het verschil tussen:

1. Onderzoeksstrategie: afhankelijk van de aard van je onderzoeksvraag (welk idee wil ik op welke manier bewijzen?)
2. Methode van gegevensverzameling (van data constructie): hoe kom ik aan die bewijzen

Wat gebeurt er als je dit door elkaar haalt?

Empirisch onderzoek

Kwantitatief (Survey)

- veel cases/weinig variabelen
- gestandaardiseerde vragenlijst
- * generaliseringsmogelijkheden

Kwalitatief (Gevalsstudie)

- * weinig cases/veel variabelen
- * open interview
- * generaliseringsproblemen

Onderzoek bij bedrijf X:

1. Wat zijn de problemen?
2. Wat zijn daar de oorzaken van?
3. Hoe kunnen de problemen opgelost worden?

Onderzoek bij een bedrijf ($n = 1$) dus kwalitatieve gevalsstudie:

- Voordeel: in de diepte onderzoeken
- Nadeel: generaliseringsproblemen

Klopt dit (vergelijk het met een bezoek aan de huisarts)?

Werkdrukonderzoek bij MER met gestandaardiseerde vragenlijst

Alhoewel een case (MER als probleemgeval), geen kwalitatieve gevalsstudie, want

- Survey: veel waarnemingseenheden en weinig variabelen
- Geen generaliseringsproblemen: je toetst geen nieuwe theorie

Gerring (2007): diagnostisch onderzoek is geen gevalsstudie

Het verschil tussen:

- Fundamenteel onderzoek: nieuwe theorie bewijzen
- Toegepast onderzoek: bewezen theorie toepassen op probleem geval

Kenmerken wetenschap:

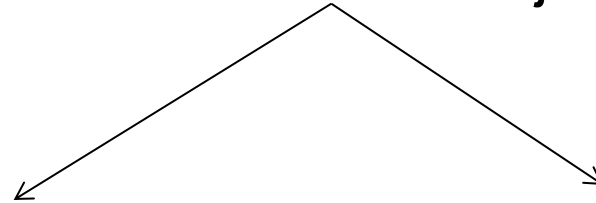
1. Disciplinair georganiseerd
2. Disciplinaire grondslagen vraagstukken
3. Wetenschap als achterban

Kundes (praktijkgerichte wetenschappen) als brug tussen wetenschap en praktijk

Kenmerken kundes:

1. Praktijkgericht (praktijk als achterban)
2. Multidisciplinair (wetenschappelijke basisdisciplines)
3. Integraal (functionele deeldisciplines)

De kundes beoefen je als

Onderzoeker

- Kennisprobleem wetenschap
- Genereert nieuwe kennis
- Fundamenteel onderzoek
- Productdefinitie wetenschap
- Empirische cyclus

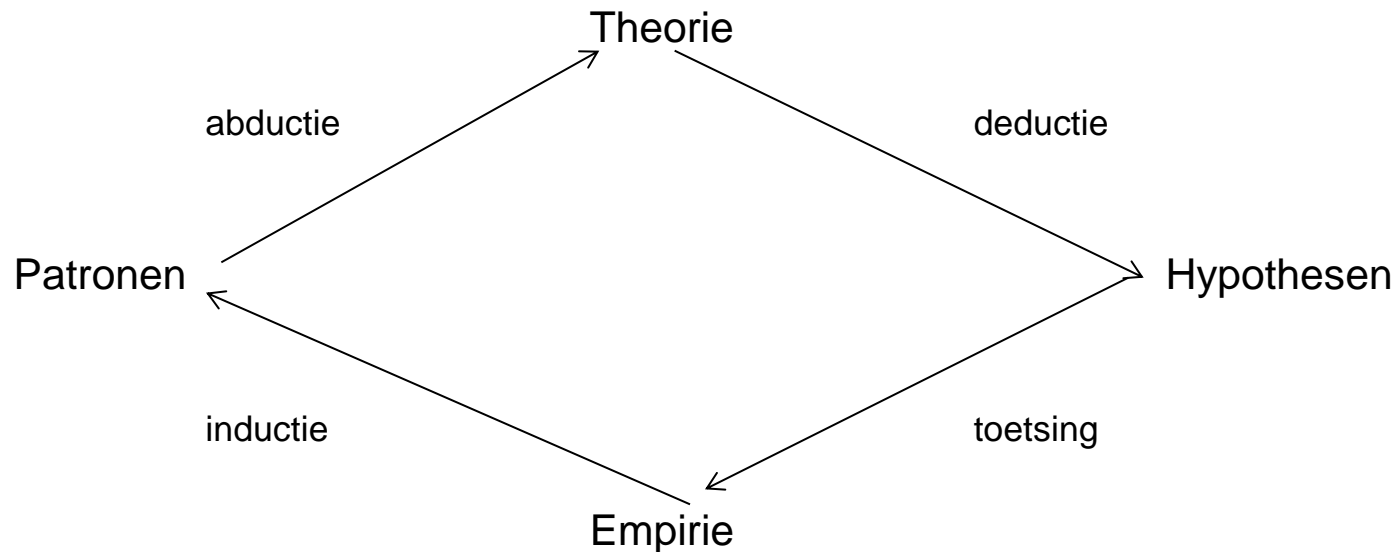
Professional

- * Handelingsprobleem praktijk
- * Past bestaande kennis toe
- * Toegepast onderzoek
- * Procesdefinitie
- * Interventiencyclus

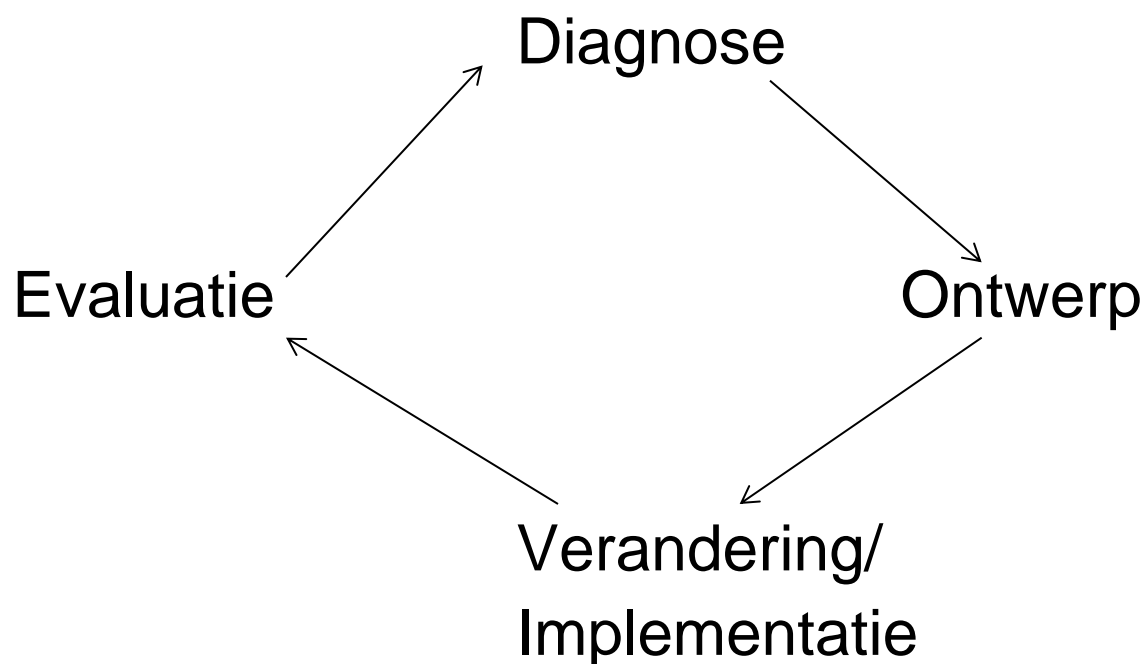
De empirische cyclus

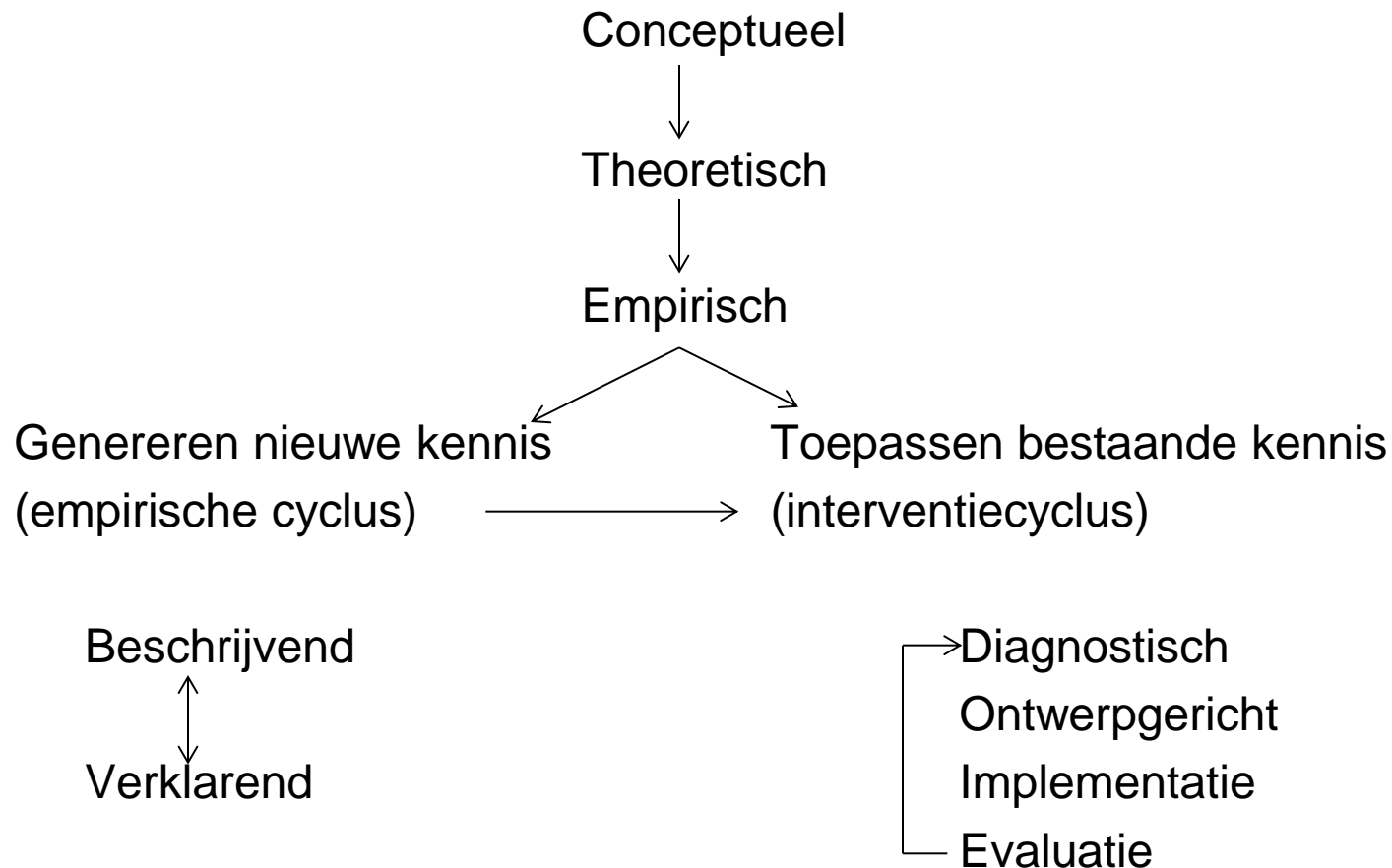
De empirische cyclus (dialogoog tussen idee en bewijs):

Interventiencyclus (DOVE)

Interveniëren vereist zowel ontwerpkundige (wat) als veranderingskundige (hoe) kennis en vaardigheden

Het verschil tussen

1. Onderzoeksmethodologie: bijvoorbeeld van onderzoek in het kader van de interventiecyclus
2. Interventiemethodologie: hoe verhoog je het succes van de interventie, bijvoorbeeld als facilitator (en niet als onderzoeker)

Praktijkgericht onderzoek: kan fundamenteel en toegepast zijn. Vergelijk het AIDS onderzoek:

- Beschrijvend: hoeveel mensen hebben aids, welke mensen, waar komt het voor, enzovoort?
- Verklarend: wordt het veroorzaakt door een bacterie, leefstijl of virus (concurrerende onderzoeksprogramma's)

Toegepast onderzoek: nooit fundamenteel, want toepassen bestaande kennis. Bijvoorbeeld diagnostisch onderzoek

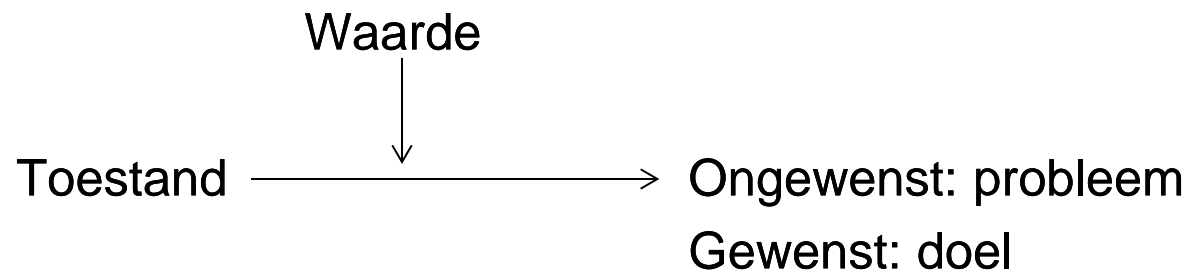
- 'symptom-based': set van symptomen
- 'cause-based': symptomen plus oorzaak/virus

Dus: alleen toegepast onderzoek heeft eigen methodologie

Na de koeien en de kippen sterven nu schapen in grote getale. Ze vertonen een set van symptomen die in deze combinatie nieuw is. We noemen deze set van symptomen 'de gekke schapenziekte.'

Formuleer rond dit verschijnsel een beschrijvende, verklarende, diagnostische, ontwerpgerichte, implementatiegerichte en evaluatieve onderzoeksvraag.

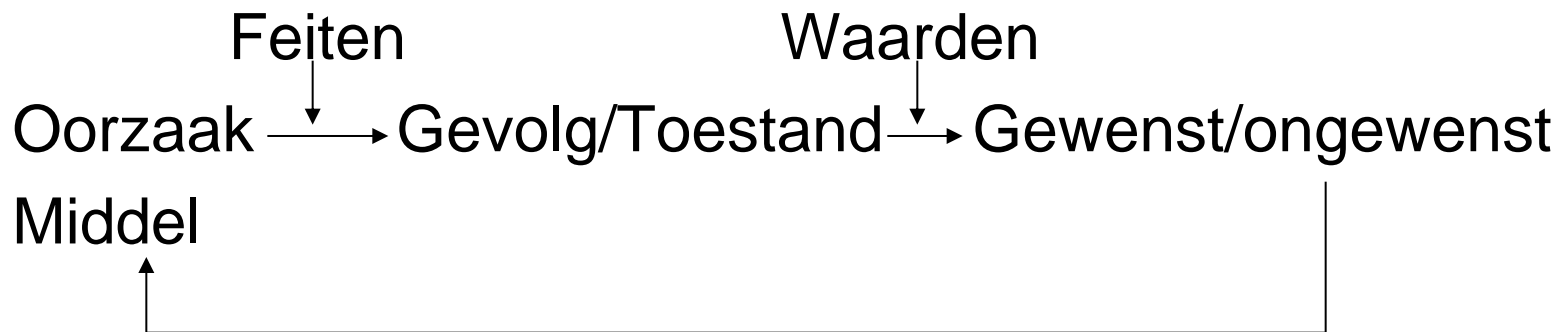
1. Beschrijvend gedeelte: probleeminventarisatie
 - Probleem: ongewenste toestand
 - Doel: gewenste toestand

2. Verklarend gedeelte: de oorzaken (de 'echte' problemen)
Welke – combinatie van – **bekende** oorzaken produceren de problemen?

Achterliggende logica

1. Waarde schema: waarderen toestand als gewenst (doel) of ongewenste (probleem)
2. Causaal schema: toestand is gevolg van oorzaak, dus oorzaak als middel om doel te bereiken (probleem op te lossen)

Complexiteit

Waardecomplexiteit: meerdere doelen

1. Strategische doelconflicten: stakeholders (PPP)
2. Operationele doelconflicten (MT vergadering)

Causale complexiteit:

1. Gevolgen hebben meerdere oorzaken (functioneel equivalente middelen)
2. Oorzaken hebben meerdere gevolgen (multifunctionele middelen)

Informatie (gegevens/data) verzamelen om een vraag te beantwoorden, dus: waarover moet ik waarom hoe informatie verzamelen?

Waarom: Theoretische verantwoording

Waarover: Onderzoeksmodel en meetinstrument

Hoe: Methoden van data constructie

Onderzoeksdesign

1. Aanleiding en probleemstelling: handelingsprobleem
2. Theoretische verantwoording: selectie van gekozen theoretische benadering (diagnostische instrumenten)
3. Onderzoeksmodel: waarover informatie verzamelen
4. Methode van data constructie en analyse: hoe informatie verzamelen en analyseren
5. Onderzoek en resultaten
6. Conclusies en aanbevelingen

**Bedankt voor uw
aandacht.**

